

SPOLEČNOST PRO PODPORU LIDÍ
S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM
V ČESKÉ REPUBLICE, Z.S.

Příručka o bankovních účtech

K čemu je bankovní účet?

Banka se vám postará o vaše peníze. **K tomu vám otevře bankovní účet. Bankovnímu účtu můžete říkat Účet.**

Peníze jsou v bance schované a nemůžete je ztratit. Nebo vám je nemůže někdo sebrat.

Na Účet vám může někdo jiný poslat peníze. Třeba vám pošlou váš invalidní důchod. Nebo jiné dávky. Nebo vaši výplatu za práci. Nebo vám pošlou peníze rodiče.

O penězích na Účtu rozhodujete vy.

S penězi na Účtu můžete platit třeba nájem v bytě. Nebo poplatky za telefon. Nebo si můžete koupit věci, které máte rádi. Nebo si můžete šetřit na dovolenou.

Někdy je pro člověka s postižením složité otevřít si Účet. Někdy je těžké se o Účet starat.

Tuto příručku si přečtete s někým, kdo vám obvykle radí v důležitých věcech. Třeba s někým z rodiny. Nebo s vaším podpůrcem.

Co musíte vědět, než si pořídíte Účet?

Musíte vědět, kolik peněz budete na Účet obvykle dostávat.

Některé peníze dostáváte pravidelně. Třeba invalidní důchod, výplatu ze zaměstnání nebo některé dávky. Obvykle je dostanete jednou za měsíc. Je dobré vědět, kolik peněz je to dohromady.

Někdy můžete dostat i další peníze. Třeba jako dárek od příbuzných. Tyto peníze nedostáváte pravidelně.

Penězům, které na Účet dostanete, se říká příjmy.

Musíte vědět, kolik peněz obvykle za měsíc utratíte.

Třeba kolik je nájem v chráněném bydlení. Nebo kolik platíte měsíčně za telefon. Nebo kolik utratíte za jídlo a další věci. Nebo kolik peněz utratíte za kulturní akce. Někdy taky musíte bance zaplatit za to, že se stará o vaše peníze.

Penězům, které z Účtu vyberete nebo je z Účtu někomu pošlete, se říká výdaje.

Musíte mít víc příjmů než výdajů. To znamená, že musíte na Účet dostávat víc peněz, než kolik peněz z Účtu zaplatíte nebo vyberete. Nemůžete utratit víc peněz, než kolik máte na Účtu. To je moc důležité.

Třeba pan Josef má tyto příjmy a výdaje:

Příjmy	
invalidní důchod	6 000 Kč
výplata z práce	12 000 Kč
Příjmy celkem:	18 000 Kč

Výdaje	
bydlení	6 000 Kč
jídlo, léky, oblečení	9 000 Kč
telefon	500 Kč
plavání	500 Kč
Výdaje celkem:	16 000 Kč

Pan Josef celkově dostává 18 000 Kč, to jsou jeho příjmy.

Celkově utratí 16 000 Kč, to jsou jeho výdaje.

Pan Josef dostává víc peněz, než kolik utratí. Proto si pan Josef může otevřít v bance Účet.

S počítáním příjmů a výdajů vám může pomoci někdo z rodiny nebo přátel.

Kontrolujte pravidelně, kolik peněz vám na Účet chodí a kolik peněz z Účtu zaplatíte.

Kontrolovat peníze na Účtu můžete s **pomocí výpisů z Účtu nebo s internetovým bankovníctvím**. Přečtěte si dále, jak se to dělá.

Banka vám bude posílat zprávy o tom, kolik peněz vám na Účet přišlo a kolik peněz jste z Účtu zaplatili nebo vybrali. Taky vám napíše, kolik peněz si za starání o Účet vzala. **Říká se tomu výpis z Účtu.**

Výpis z Účtu můžete dostávat e-mailem, nebo jako dopis poštou, nebo ho najdete v internetovém bankovníctví. Když vám banka pošle výpis poštou, zaplatíte za to peníze.

Domluvte se v bance, jakým způsobem budete výpis dostávat. Domluvte se také, jak často ho budete dostávat.

Dávejte pozor na to, kolik peněz bance za účet zaplatíte. Bance taky platíte za další služby, které jste si s bankou domluvili. Třeba poplatek za platební kartu. Nebo poplatek za výběr z bankomatu. Nebo poplatek za internetové bankovníctví. Když nemáte na Účtu dost peněz na zaplacení bance, banka bude chtít, abyste je sehnali jinde.

Pozor! Banka má různá pravidla pro Účty. Banka po vás může chtít, aby vám na Účtu pořád zbývaly nějaké peníze. Nebo aby vám peníze chodily pravidelně každý měsíc.

Můžete se dohodnout s někým blízkým, že bude moct taky vybírat peníze z Vašeho účtu. Nebo že z něj bude něco platit. Vyberte si jen takového člověka, kterému opravdu věříte.

Později si to můžete rozmyslet a zase tomu člověku vybírání peněz a placení zakázat.

Musíte bance dát vědět, když se přestěhujete nebo si změňte telefon.

Pamatujte, že platí to, co je napsané. Když vám váš bankovní poradce řekne něco, ale vy jste se ve smlouvě s bankou dohodli na něčem jiném, platí to, co je ve smlouvě.

Jak můžete z Účtu platit? Jak si můžete vybírat peníze?

Je několik způsobů, jak můžete z vašeho Účtu něco zaplatit nebo jak si můžete vybrat peníze. Záleží na tom, jestli máte k Účtu i platební kartu nebo internetové bankovníctví.

Platební karta je malá plastová kartička. Slouží k těmto věcem:

- Můžete s ní platit v obchodě nákup.
- Můžete s ní platit nákup po internetu.
- Můžete s ní vybírat peníze.

Pozor! S platební kartou můžete zaplatit nebo vybrat jen tolik peněz, kolik máte na Vašem Účtu. Víc ne.

Internetové bankovníctví je na počítači nebo na chytrém telefonu. Slouží k tomu, abyste mohli s počítačem připojeným k internetu nebo s chytrým telefonem platit třeba nájem nebo poplatek za telefon.

V internetovém bankovníctví můžete váš účet kdykoliv kontrolovat. Například se můžete podívat, kolik peněz na Účtu máte.

Pozor! S internetovým bankovníctvím můžete zaplatit jen tolik peněz, kolik máte na vašem Účtu. Víc ne.

Pozor! Když používáte internetové bankovníctví, musíte mít dobré připojení k internetu. Musíte se sami postarat o to, aby vám počítač, internet nebo chytrý telefon dobře fungovaly.

Jak si můžete z Účtu vybrat peníze?

Půjdete do banky a požádáte o výběr svých peněz u pokladny.

Když máte platební kartu, můžete vybrat peníze i z bankomatu.

Jak můžete poslat peníze na jiný účet?

Třeba když chcete zaplatit nájem, můžou po vás chtít, abyste zaplatili na jejich bankovní účet.

Půjdete do banky a požádáte u pokladny o převod vašich peněz na jiný účet.

Když máte internetové bankovníctví, můžete peníze poslat z vašeho počítače nebo chytrého telefonu.

Jak můžete zaplatit za věci v obchodě?

Třeba když chcete zaplatit za nákup bot nebo lístku do kina.

Můžete **zaplatit opravdovými penězi.**

Když máte platební kartu, můžete zaplatit platební kartou. Platební kartou můžete někdy platit, i když kupujete věci přes internet.

Když máte internetové bankovníctví, můžete platit i věci, které kupujete přes internet.

Co se bude dít v bance?

Běžte na schůzku s někým, kdo vám bude radit, když nebudete něčemu rozumět. S někým, komu věříte.

Vezměte si s sebou

- **Váš občanský průkaz.** Pokud občanský průkaz nemáte, vezměte si cestovní pas.
- Když s vámi půjde váš podpůrce, vezměte si **soudem potvrzenou smlouvu o nápomoci.**

V bance se potkáte s Vaším bankovním poradcem. Váš bankovní poradce se bude o váš Účet starat. Když si nebudete vědět rady, můžete mu napsat nebo zavolat.

Řekněte bankovnímu poradci, že si chcete otevřít Účet. Pokud chcete platební kartu nebo internetové bankovníctví, řekněte mu to taky.

Bankovní poradce Vám řekne, co od vás banka může chtít a co pro vás banka bude dělat. **Když nebudete něčemu rozumět, zeptejte se.**

Zeptejte se poradce na všechno, co je pro vás o Účtu důležité. **Hlavně se domluvte na těchto věcech:**

- Domluvte se, **jak vám bude banka posílat výpis z Účtu.** Jestli poštou nebo e-mailem. Zeptejte se, kolik to stojí peněz.
- Domluvte se, **jak často vám budou chodit výpisy z Účtu.** Chtějte jednou za měsíc, abyste mohli vaše peníze kontrolovat.
- Zeptejte se, **kolik peněz a za co po vás banka bude chtít.**
- Zeptejte se, **jaká jsou pravidla pro váš Účet.**
- **Když chcete, aby z vašeho Účtu vybíral peníze i někdo blízký z rodiny nebo váš podpůrce, domluvte se s bankou, jak to uděláte.**
- **Když chcete platební kartu, zeptejte se, kolik to bude stát peněz.**
- **Když chcete internetové bankovníctví, zeptejte se, jak to funguje.**

Až budete vědět všechno důležité, můžete bankovnímu poradci říct, že Účet chcete.

Dáte bankovnímu poradci váš občanský průkaz.

Bankovní poradce vytiskne smlouvy.

Přečtěte si smlouvy s vaším podpůrcem. Zkontrolujte, že je v nich to, na čem jste se s bankou domluvili.

Smlouvy musíte podepsat.

Co musíte udělat, když už Účet nechcete?

Musíte jít do banky. Řeknete, že chcete zrušit Účet. Podepíšete výpověď.

Banka váš Účet zruší za měsíc od chvíle, kdy jste podepsali výpověď.

Když vám na vašem Účtu zbyly peníze, banka vám je dá. Nebo vám je může poslat na jiný účet u jiné banky.

Když bance nějaké peníze dlužíte, musíte je zaplatit nejpozději v den, kdy vám banka zruší Účet.

Může vám banka Účet zrušit, i když nechcete?

Banka vám může Účet zrušit, když porušíte důležité povinnosti, na kterých jste se s bankou dohodli.

Banka vám musí napsat dopis nebo e-mail, ve kterém vám vysvětlí, co se jí nelíbí.

Banka vám může Účet zrušit, když zjistí, že máte málo peněz a nemůžete bance zaplatit za to, že se vám o Účet stará.

Banka vám musí napsat dopis nebo e-mail, ve kterém vám vysvětlí, co se jí nelíbí.

Slovníček

- **Poplatek** jsou peníze, které platíte za různé služby. Třeba za to, že se vám banka stará o účet.
- **Výpis z účtu** je seznam všech peněz, které vám na účet přišly a které jste z účtu zaplatili nebo vybrali.
- **Platební karta** je výhodná, protože s ní můžete vybírat peníze z bankomatu a nemusíte chodit do banky. Taky s ní můžete platit v obchodě nebo přes internet. Někdy musíte platit bance za to, že vám kartu dá.
- **Internetové bankovníctví** je výhodné, protože s ním můžete posílat peníze lidem na jejich účty z vašeho počítače nebo chytrého telefonu. Taky s ním máte přehled o tom, kolik peněz na Účtu máte. Nevýhoda je, že je pro lidi s postižením často složité.
- **Smlouva** je papír, na kterém je napsané, na čem jste se s bankou dohodli. Smlouvy se jmenují různě. Banka s vámi může uzavřít tyto smlouvy:
 - **Rámcová smlouva o poskytování bankovních služeb.** To je smlouva, ve které se vyjmenovává, na čem všem jste se s bankou dohodli.
 - **Smlouva o běžném účtu.** To je smlouva, ve které vám banka slibuje, že pro vás zřídí Účet a bude se o vaše peníze starat. Vy bance slibujete, že jí za to zaplatíte.
 - **Smlouva o vydání platební karty.** To je smlouva, ve které vám banka slibuje, že vám dá platební kartu, kterou můžete používat. Vy bance slibujete, že jí za platební kartu zaplatíte.
 - **Smlouva o poskytování internetového bankovníctví.** To je smlouva, ve které vám banka slibuje, že můžete používat k placení její počítačový program na vašem počítači. Nebo její mobilní aplikaci na vašem chytrém telefonu. Vy bance slibujete, že jí za internetové bankovníctví zaplatíte.
- **Podpisový vzor.** Když budete v bance něco podepisovat, musíte se podepsat vždy stejně. Váš podpis musí být na všech smlouvách stejný. Zkuste si svůj podpis nacvičit doma.
- **Bankovní poradce.** To je člověk, který se o vás bude v bance starat. Když budete chtít něco vědět nebo domluvit, půjdete za tímto člověkem.